

کلام رهبر

بسیاری از مقالات به درد کشور نمی‌خورد

دنبال علمی باشیم که برای کشور لازم و نافع است؛ نه فقط برای حال کشور، بلکه برای ۱۰ سال بعد و ۲۰ سال بعد کشور. ممکن است ما در ۲۰ سال بعد، یک نیاز داشته باشیم که از امروز باید تحقیقات آن نیاز شروع بشود. اگر امروز تحقیق نکریم، اگر امروز خودمان را آماده نکرسیم، آن وقتی که لازم داریم دستمان خالی خواهد بود. باید این نیازسنجی انجام بگیرد و نیازهای امروز هم مورد ملاحظه قرار بگیرد. دانش‌جویی و دانش‌آموزی و فراگیری علم و تعلیم علم، بر مبنای نفع آن و نیاز آن باشد. الان به من گزارش می‌دهند که بسیاری از همین مقالاتی که گفته شد - که کتب تعداد مقالات زیاد است - به درد کشور نمی‌خورد؛ یعنی کار تحقیقی‌ای مقاله‌نویس انجام داده اما مفید برای کشور نیست. یا مفید برای هیچ‌کس نیست، یا مفید برای آن شرکت خارجی‌ای است که به‌نحوی سفارش شده‌دهد این مقاله است؛ شاید خود صاحب‌مقاله هم نداند که سفارش دهنده این مقاله کیست!

۲۰ آبان ۱۳۹۴

تریبون دانشجویی

برخی اساتید علوم پزشکی بابل تابع هیچ قانونی نیستند

■ **محمدامین شهسورای***

دانشگاه‌های علوم پزشکی نسبت به سایر دانشگاه‌ها از وضعیت صنفی بهتری بر خوردار هستند. وضعیت غذا و خوابگاه اگرچه نسبت به سایر دانشگاه‌ها بهتر است اما وضعیت فرهنگی آن چندان خوب نیست، چراکه دانشجویان پزشکی از آنجا که خود با موارد مختلف و اثرات دارویی آشنا هستند معمولاً از آنها برای موارد مختلف و صاف‌سرده‌گی استفاده می‌کنند که کمی بیش از حد معمول خوابگاه‌های دانشجویی در بین دانشجویان پزشکی رواج پیدا کرده است. موضوع بعدی که در دانشگاه علوم پزشکی بابل برای دانشجویان مسئله شده بحث «کمیت تحقیقات و پژوهش دانشجویی» است که هدف آن از شکوفایی استعداد دانشجویان و رشد علمی و پژوهشی آنان است که اعضای آن با توجه به اعضای دانشجویان دانشگاه انتخاب می‌شوند و برنامه‌های مختلفی جهت رشد علمی و پژوهشی دانشجویان بر گزار می‌کنند. اما اسسال در کمال ناباوری در اسباط کار منحل شد و برخی از دانشجویان بدون بر گزار ی انتخابات عضو شورای مرکزی آن شدند. آنچه ما می‌دانیم این مسئله به دخالت یکی از مسئولان آموزشی دانشگاه در این رابطه مربوط می‌شود که متأسفانه به دانشجویان برای حق انتخابشان احترام قائل نشدند. مسئله بعدی در رابطه با دانشجویان پزشکی است؛ اگر چه معتبرترین رشته در کنکور رشته تجربی پزشکی عمومی و برترین رتبه‌ها به این رشته برای تحصیل می‌ی‌پند اما به ناگاه با شرایطی روبرو می‌شوند که حاصل آن جز افسردگی و سرخوردگی چیزی نیست.

به لحاظ دروس آموزشی سنگین‌ترین فشارها بر دانشجویان پزشکی وارد می‌شود در حالی که در سایر رشته‌های دکتری حرفه‌ای فشار به این حد نیست. همچنین موضوع دیگری این است که دانشجویان پزشکی بر خلاف سایر رشته‌ها به صورت یک مجموعه واحد، کل دوره آموزشی خود را می‌گزرانند و اگر دانشجویی به هر دلیلی یک درس را بیفتند به یکباره از کل گروه و آزمون علوم پایه‌اش عقب می‌افتد و همین موضوع فشار زیادی را به دانشجو وارد کرده و باعث می‌شود دانشجو دچار سرخوردگی شود و مسیر طولانی آموزش پزشکی را نتواند با اشتیاق تمام طی کند. متأسفانه ما فقط به بعد دانشجویی توجه می‌کنیم و فشار را روی دانشجویان می‌گذاریم. موارد اخلاقی است که اساتید رعایت نمی‌کنند و بالطبع آنها به عنوان الگوی دانشجویان تأثیرگذاری زیادی خواهند داشت. به عنوان مثال در دانشگاه علوم پزشکی بابل یک استاد جراح در وپایش برای روز پزشک جشن بر گزار می‌کند و در شبکه اجتماعی از دانشجویان برای این مراسم دعوت می‌نماید که دانشجویان به علت شأن استادی به ایشان اعتماد می‌کنند ولی وقتی وارد جشن می‌شوند می‌بینند که حداقل شریعت‌ها هم در آن رعایت نشده است. خب اگر یک دانشجو چنین کاری می‌کرد کمیتة انضباطی وارد عمل می‌شد اما چرا در مقابل عمل شنیع این استاد هیچ واکنشی نشان داده نمی‌شود؟ برای خود ما هم مسئله است چرا یک استاد تابع هیچ قانونی نیست؟ مگر به اینکه هر کسی مسئولیت بیشتری دارد در مواقع خطا و اشتباه هم باید بیشتر جریمه شود؟ یا استاد دیگری داریم که در کلاس در حضور دانشجویان فحاشی می‌کند و الفاظ رکیک به کار می‌برد ولی دانشگاه بر خوردی انجام نمی‌دهد! این وضعیت برای یک محیط آکادمیک جای تأسف دار البته نباید از این موضوع غافل شد که در دانشگاه‌ها اساتیدی هستند که شأن علمی و اخلاقی بالایی دارند که نزد دانشجویان هم جایگاه رفیعی دارند.

■ **پیر سیامی‌انجمن اسلامی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بابل**

دانشگاه

لزوم هوشمندی دانشگاه آزاد اسلامی در مسئله نفوذ

■ **کزارش صادق بی‌طرف**

چند ماهی است که مقام معظم رهبری در دیدارها و سخنرانی‌های مختلف‌شان اهمیت توجه به نفوذ دشمن و ضرورت مقابله مسئولان با آن را مورد تأکید قرار می‌دهند. نگاهی به سیر دغدغه‌های رهبر معظم انقلاب از آغاز دوران زعامت و امامت امت، حاکی از توجه به امر مهمی است که بر اساس شرایط روز، هشدارها و انداز‌هایی را برای بیدار کردن مسئولان و توجه دادن مردم مطرح می‌کنند و علم حفاظت از آرمان‌های انقلاب را برافراشته نگاه می‌دارند. کلید واژه‌های نه‌اجم فرهنگی، شیخون فرهنگی، جنگ نرم و نفوذ را می‌توان در راستای این مسئله ازبایی کرد. دانشگاه را به دلیل حضور نسل جوان دانشجو، می‌توان از اهداف ثابت دشمن برای تأثیرگذاری در طول ۲۷ سال عمر انقلاب اسلامی مورد توجه قرار داد و همواره آن را یکی از معابر اصلی برای نفوذ دشمن انگاشت. استیکبار جهانی می‌داند که برای تأثیرگذاری بر فضای عمومی ایران اسلامی، باید توجه ویژه و برنامه‌های منظمی برای دانشگاه‌ها داشته باشد. این مسئله در فضای پس از برجام که ارتباط بین المللی ایران گسترش می‌یابد و زمینه‌های نفوذ در کشور فراهم می‌گردد، اهمیت مضاعفی یابد. همان طور که به وضوح در گزارش اخیر اندیشکده هرکز امنیت برای امریکای نوین» به این مسئله اشاره و در آن به اهمیت دانشگاه‌های ایران در موضوع نفوذ امریکادر فضای پس‌ابر جام تأکید شده است.

■ **آسیب‌پذیری دانشگاه آزاد**

دانشگاه آزاد اسلامی به دلیل ساختار مدیریتی خاصی که بر آن حاکم است و امکان نظارت بر آن را به حداقل رسانده، شرایط مستعد تری برای این

■ **حسن رضایی**

در حال حاضر بیش از ۴/۵ میلیون دانشجوی در دانشگاه‌های مختلف کشور مشغول تحصیل هستند. یعنی چیزی قریب به ۵در صد جمعیت کشور! طبیعتاً برنامهریزی و هدایت صحیح این حجم از نیروی انسانی تحصیلکرده، تأثیرات کوثامدت و بلندمدت قابل توجهی بر سبک زندگی، پیشرفت و کاهش مضضلات اجتماعی کشور خواهد داشت. چه اینکه این افراد طبیعتاً با خانواده‌های زیادی مرتب هستند و تأثیرات مستقیم و غیر مستقیم بر آنها خواهند گذاشت. از طرفی نهاد دانشگاه به عنوان یکی از مهم‌ترین نهادهای موجود در هر اجتماع انسانی نقش زیادی در رقم زدن آینده و جهت‌گیری منفی یا مثبت آن در بلندمدت خواهد داشت. از همین رو رهبر کبیر انقلاب اسلامی دانشگاه را مبدأ تمامی تحولات جامعه معرفی کرده و می‌فرایند: «دانشگاه مبدأ همه تحولات است. از دانشگاه، چه دانشگاه علوم قدیمه چه دانشگاه علوم جدید، از دانشگاه سعادت یک کشور در و مقابل سعادت، شقاوت یک ملت سر چشمه می‌گیرد.» (صحیفه‌امام‌(ره)، جلد۸، صفحه ۶۴)

چند سال اخیر بوده است. یکی از مسائل مهم و کم‌هزینه در این مسیر تأکید بر پذیرش بومی دانشجویان در سطح کشور است. مسئله‌ای که به علت اثرات اخلاقی - تربیتی مثبت و فراوان آن می‌تواند به عنوان یکی از راهکارهای غیر مستقیم تحقق دانشگاه اسلامی مطرح باشد. شورای عالی انقلاب فرهنگی نیز در سند جامع دانشگاه اسلامی به این اصل مهم در تحقق دانشگاه اسلامی پرداخته است. با این وجود بحث پیرامون چرایی و چگونگی تحقق این هدف نیازمند تأملی بیش از این خواهد بود، اول آنکه پذیرش بومی دانشجو دارای مزایای چندبعدی خواهد بود. پذیرش بومی دانشجویان می‌تواند تا حد زیادی زمینه‌اجرای شدن عدالت آموزشی در سطح کشور را فراهم کند و از طرفی زمینه خروج نخبگان استان‌های محروم و هجوم آنها به سمت کلاش‌های اصلی کشور را بگیرد. طبیعتاً اختصاص بخش اعظم پذیرش دانشجو در رشته‌های مطرح هر دانشگاه به دانشجویان بومی تأثیری مستقیم‌بر این مسئله

د

نگاهی به سابقه فعالیت دانشگاه آزاد در سالیان گذشته حاکی از این است که نه تنها مسئولان امر، توجهی به نفوذ دشمن در دانشگاه نداشته‌اند حتی گاهی بااهمال خود، بستر را برای جولان نیروهای نفوذی دشمن آماده کرده‌اند. اوج این مسئله را می‌توان در نقش آفرینی دانشگاه آزاد در فتنه ۸۸ دانست

برجام دانست.

در زمینه نفوذ فرهنگی نیز متأسفانه به دلیل ماهیت فرهنگ که نمود آن در هر لحظه محسوس نیست، مشکلات عمیق‌تر و وضعیت وخیم‌تر است. دشمنان انقلاب از ابتدای شکل‌گیری نظام اسلامی به دنبال «نفوذ فرهنگی» باهدف جایگزینی فرهنگ غنی اسلامی با فرهنگ منحط غربی بوده‌اند که این کار توسط افراد منحرف یا خائن در ساحت دانشگاه صورت می‌پذیرد. اخبار مربوط به اردوهای مختلط در دانشگاه آزاد که هر از چندگاهی به گوش می‌رسد، به‌رغم تأکیدات چندباره رهبر انقلاب از دهه ۷۰ تاکنون، در کنار وضعیت فرهنگی نامناسب واحدهای مختلف این دانشگاه در سرتاسر کشور نشان از عدم حمایت کافی مسئولان دانشگاه آزاد برای این مسئله دارد. از سوی دیگر اختصاص سهمی از اعضای هیئت علمی دانشگاه آزاد که به طور سنتی به احزاب و جریان‌های گوناگون تعلق می‌یابد، علاوه بر اینکه از لحاظ علمی این دانشگاه را دچار رکود می‌کند، موجب اختصاص تربیون‌های محفل و مجانی در کلاس‌های درس را به افراد سیاسی غالباً غریزده و خودباخته می‌دهد که اثرات فرهنگی بسیار وخیمی بر پیکره جمعیت دانشجویان این دانشگاه می‌گذارد.

■ **اماره چاره چیست؟**

رهبر انقلاب در دیدار اخیر با رؤسای دانشگاه و پژوهشگاه‌ها با اشاره به وضعیت دانشگاه‌ها و گزارسانی که هر از چند گاهی به ایشان واصل می‌شود، راهکار حل این مسئله را ذکر کردند. ایشان خطاب به رؤسای دانشگاه‌ها فرمودند: «کمی‌کنید فضا بیفتد دست جوان مؤمن انقلابی خوش‌روخیه باانگیزه دارای احساس عزت‌بنفس و متدین. یکی از بزرگ‌ترین مسئولیت‌های شما این است، کاری کنید که این مجموعه مؤمن و سرشار از ایمان به انقلاب و به اسلام حول را از بنده فضای غالب دست‌انها باشد؛ این جزو وظایف شما است.» دیگر بر اساس کدام مجوز شرعی و قانونی شهریه می‌توان به انتصاب عبدالجسین هراتی به سمت سرپرستی اداره کل اسناد و مدارک دانشگاه آزاد اشاره کرد. وی یکی از عناصر فعال ضدانقلاب خارج از کشور در فتنه ۸۸ به حساب می‌آمد که بیانیه‌ها و نامه‌های فراوانی را علیه نظام و امام خمینی (ره) امضا کرده بود. جالب آنکه دامنه توهین‌های این فرد از امام خمینی (ره) و حاج سید احمد خمینی تا اب‌الله موسوی اربابلی و موسوی خوئینی‌ها را

د

حضور دانشجویان در کنار خانواده بیش از آنکه به عنوان یک راهکار تلقی شود، اکنون به عنوان یک نیاز و ضرورت مطرح می‌شود. این حضور اما برای هر دو طرف (دانشجو و خانواده) مفید خواهد بود. زیرا هر دو طرف از مزایای عاطفی و اقتصادی حضور در کنار خواهند یکدیگر بهره‌مند خواهند شد

و اخلاقی- تربیتی دانشگاه‌های کشور رهنمون کند. مسئله‌ای که ممکن است در این راستا مطرح شود و این سیاست را مغایر اصل عدالت آموزشی تلقی کنند، آن است که بیشتر دانشگاه‌ها امکانات آموزشی خوب در سطح شهرهای مهم کشور کمتر گردش است و تأکید بر پذیرش بومی دانشجویان به معنای محرومیت دانشجویان دیگر استان‌ها از این موقعیت‌های بهتر خواهد بود.

این مسئله چندان هم دور از واقعیت نیست، ولیکن به دلیل عدم اطلاق نمی‌توان آن را به عنوان دلیلی برای رد دیگر منافع و مزایای پذیرش بومی دانشجو در سطح کشور به حساب آورد. در کنار خانواده بیش از آنکه به عنوان یک راهکار تلقی شود، اکنون به عنوان یک نیاز و ضرورت مطرح می‌شود.

این حضور اما برای هر دو طرف (دانشجو و خانواده) مفید خواهد بود. زیرا هر دو طرف از مزایای عاطفی و اقتصادی حضور در کنار یکدیگر بهره‌مند خواهند شد. فرد دانشجو (اعم از دختر یا پسر) در صورت حضور در کنار خانواده می‌تواند علاوه بر بهره‌گیری از حضور در محفل گرم خانواده، با بهره‌گیری از اوقات فراغت خود و تشریک مساعی با سایر اعضا، زمینه کمک به اقتصاد خانواده را نیز فراهم کند. از طرفی شکل‌گیری دانشگاه اسلامی نیز علاوه بر ابعاد علمی دارای جهات فرهنگی و اخلاقی خواهد بود. در این مسیر، پذیرش بومی دانشجو به عنوان یک سیاست آسان و کم‌هزینه می‌تواند علاوه بر اخلاقی و اجتماعی موجود در فضای دانشگاه‌ها به حساب آید.

حرف استاد

دانشگاه تبدیل

به بنگاه اقتصادی شده است

■ **دکتر محمد زاهدی‌اصل***
دانشجویان پیش از آنکه از ما علم بیاموزند، به رفتار و منش ما توجه می‌کنند و رفتار اساتید دانشگاه و اعضای هیئت علمی زیر ذره‌بین است. اعضای هیئت علمی گروه‌های مرجع جامعه به حساب می‌آیند به همین

دلیل برای اثرگذاری بیشتر باید از سطح رفاهی متعارفی برخوردار باشند تا بدون دغدغه مشکلات کشور را حل و بررسی کنند.

زمانی می‌گفتند دانشگاه نباید بنگاه سیاسی باشد اما حالا دانشگاه تبدیل به بنگاه اقتصادی شده. از یک سو اکثر دانشگاه‌ها در حال احداث پردیس هستند و از سوی دیگر استاد را طی فرایندی به دانشگاه وابسته می‌کنند که بدون توجه به سطح علمی دانشجویان صرفاً به آنها مدرک دهد. متأسفانه تعداد دانشجویان تحصیلات تکمیلی در یک روند غیر منطقی افزایش چشمگیری داشته است و به همین علت اساتید مجبورند تدریس محور کار کنند تا پژوهش محور. در حالی که تحصیلات تکمیلی نباید استاد محور باشد. اگر دانشگاه تبدیل به مدرسه فوق لیسانس و تحصیلات تکمیلی شود قطعاً به فضای علمی آسیب جدی وارد می‌شود.

ما باید به این درک برسیم که وجود فضای علمی با نشاط و رفاه و امنیت نسبی در ابعاد مختلف باعث گسترش بروز خلایق در دانشگاه می‌شود و همین مسئله گره‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جامعه را باز می‌کند نه جذب تعداد زیادی دانشجو که هیچ هدفی هم برای آینده آنها قائل نیستیم. متأسفانه برخی مسئولان می‌گویند شما به فعالیت‌های علمی خود ادامه دهید ما هم به برنامه‌ریزی‌های خود می‌پردازیم در حالی‌که اگر مسئولان اجرایی به اساتید و نخبگان کشور و نظرات و ایده‌های آنها توجه نکنند، نمی‌توان مشکلات موجود را حل و فصل کرد.

■ **عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبائی**

روایت دانشجویی

ریحانه بهشتی من

■ **زهرامحسنی‌فرد**

شما خیلی بیجا کردی بچه‌دار شدی... وسط درس و پایان‌نامه وقت بچه بود آخه! می‌دانستی دکتر ی، که پنج ترم بر خسی می‌دند... الان خودت باید یه فکری واسه خودت بکنی... بفرمایید؛ بفرمایید بیرون! جلوی در اتاق خانم دکتر سلیمی بچه به بغل، ایستاده بودم و فکر می‌کردم دکتر وقتی با من و ریحانه روبه‌رو شود با بسخت‌گیری و جدیت همیشگی‌اش همین حرف‌ها را می‌زند و از اتاق بیرون می‌کند.

یک کیف بزرگ صورتی با وسایل بچه روی یک دوش، چند کتاب و جزوه دسّتی هم به دست دیگرم. بغض گرفته بود. نمی‌دانستم قرار است به سلیمی چه بگویم. بعد از پنج شبیه ماه که ریحانه از آب و گل در آمده دیگر وقتش بود دست‌از ترسم بردارم با استاد راهنمایم روبه‌رو شوم. همه می‌دانستند پایان‌نامه با سلیمی مقدر کار سختی است. هر چقدر تجربه کار کردن با او به عنوان استاد راهنما سخت است و بهتر است و جدی! یک لیوان خالی چای و چند مازیک وایت‌برد در یکدست و کتاب و کاغذ در دست دیگر؛ تندتند به سمت اتاقش می‌آمد و یک لشکر دانشجو هم به دنبالش. از بالای عینکش من و ریحانه را با تعجب نگاه کرد و گفت: «ای خدا این چقد شبیه باباشه... بده به من ببینمش... موش موشی رو نگاه کن خدا!» ریحانه مثل همیشه خندان و آرام با دقت به دکتر که بغش کرده بود نگاه می‌کرد. مطمئن بودم به جز چند دانشجویی که آنجا بودند و صحنه را می‌دیدند، هیچ‌کس این اتفاق را باور نمی‌کرد. بدون این که حرفی بزنم، گفتم: «خوب کردی بچه‌دار شدی!» به دکتر ۳۰ساله‌ها به دکتر ۳۰ساله هیچ فرقی نداره. اما به مادر بیست‌وچندساله با مادر ۳۰ساله از زمین تا آسمون فرق می‌کند.

کلاً فراموش شده بود که این دکتر سلیمی همیشگی است. از سختی‌های مادری دست‌نهایی‌ام برایش گفتم و طرح‌رحم برای کار کردن با او به عنوان استاد راهنما سخت است و بهتر است او مشاور من باشد و دکتر اسدی راهنما. از اتاقش که بیرون می‌رفتم، دستی به سر ریحانه کشید و گفت: «خیالت راحت عزیزم! من هر کمکی بتوانم می‌کنم، مطمئنم به زودی دکتر ی هم قبول می‌شی.»

ریحانه را برای چند دقیقه به یکی از بچه‌ها سپردم و به اتاق دکتر اسدی رفتم. استاد تمام بود و فقط در مقطع دکتری کلاس داشت. من را نمی‌شناخت. گفتم من را دکتر سلیمی معرفی کرده؛ خیلی سبزد گفت: «بهره‌ها با کسی برداری که حداقل شناختی ازت داره.» صدای گریه ریحانه می‌آمد؛ بدون این که اجازه بگیرم بیرون دویدم و ریحانه را بغل کردم. یک دفعه دیدم اسدی پشت سرم فریاد می‌زد: «بچه رو اینطوری نکون نهه... دستش داغون شده! بده ببینم این عروسکو.» دقایقی نگذشت که تلفن را برداشت؛ به چند چانگ‌زنگ زد تا چند تحقیق دسته‌اول را به من بدهند و کارم جلو بيفتد.

تمام مسیر بر گشت به خانه، دست‌های کوچکش در دستم بود. دست‌هایی که با تمام کوچکی‌شان سنگ بزرگی را از راه من برداشتن.